

Can Canyes

Sant Llorenç d'Hortons

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Camí de Can Canyes o de La Roca
Alçada: 201

Coordenades:

Latitud: 41.4667
Longitud: 1.8292
UTM Est (X): 402231
UTM Nord (Y): 4591229

Classificació

Número de fitxa 08222 - 26
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVI-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Catàleg de masies (POUM de Sant Llorenç d'Hortons, 2005)
Número inventari Sí, IPA 2922
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 001302400DF09A0001YA
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dc., 20/03/2013 - 01:00

Descripció

La masia de Cal Canyes es troba situada a la sortida del nucli urbà de Sant Llorenç d'Hortons, pel costat de llevant, al començament del camí que porta el seu nom i que era la ruta que conduïa de Sant Llorenç a Gelida, passant per La Rierusa. Està situada enmig de vinyes i formada per un conjunt de construccions tancades en forma de baluard per un clos emmurallat amb un pati al mig. La masia principal és de planta rectangular i consta de planta baixa i pis, amb la coberta de teules àrabs a dues aigües i el carener perpendicular a la façana principal, orientada a migdia. En destaca el portal adovellat d'entrada. En el transcurs dels segles, a banda i banda, s'hi han fet ampliacions, la que li dona l'aspecte actual fou la de l'any 1874. En el costat dret hi havia l'antiga residència dels masovers i ara s'han convertit amb noves dependències de la masia. L'interior està format per tres cossos paral·lels a la façana. La disposició actual de la coberta, podria correspondre a una modificació posterior a la planificació original de la masia. Això explicaria la asimetria de la façana principal. Possiblement la coberta primigènica podria haver tingut el carener paral·lel a la façana. En tot cas caldria una recerca acurada per determinar-ne aquest procés. Del primer cos parteix l'escala que condueix al pis superior del qual cal remarcar la tradicional sala repartidora de les cambres moblades. També s'hi observen espitlleres i un plat de ceràmica catalana "de la ditada" enganxat a un mur, que en origen era exterior i actualment està sota coberta on hi havia l'assegador. Tornant a la planta baixa, al costat dret del rebedor hi havia l'antiga cuina i al costat esquerre un menjador pairal amb una capelleta de Sant Josep. El cos següent hi trobem l'antic forn de pa, conservat íntegrament i una gran columna de secció quadrada de pedra treballada que suporta l'embigat; a la dreta hi ha la resta d'uns cups de secció circular; tot decorat amb estris i elements antics de la casa. Finalment, el darrer cos és l'antic celler.

Adossat a la façana de llevant hi ha els dos cups antics de la casa, de secció circular, amb una escalinata per accedir-hi amb els esglaons a l'alçada de les mules, ja que no ho feien amb carros, sinó amb èquids. Posteriorment es van fer uns cups de secció quadrada a la façana de ponent. Per la part posterior es pot veure el moll de càrrega, ara si a l'alçada dels carros. Al costat d'aquests cups hi havia el celleret; un celler més petit i complementari al gran celler de la part posterior. També a l'angle septentrional del clos hi ha un gran pou o cisterna de recollida d'aigües pluvials. A la part davantera del clos, al costat de l'entrada hi havia estables i corts pel bestiar que s'han reconvertit amb habitatges.

Observacions:

L'aspecte actual de la casa, amb un gran pati tancat al davant és fruit d'una reforma de l'any 1874. En aquesta reforma quedaria tapat un interessant rellotge de sol de tarda, ubicat en el que era la part exterior de la façana de ponent. La façana principal també tenia un rellotge de sol, però actualment no se'n conserven les traces. En alguna foto antiga es veu una mica, però només es pot dir que era circular d'un color ocre. Estava entre les dues finestres de la planta pis. La planta baixa es va reformar l'any 1990 i actualment està previst reformar la planta pis.

Història

Masia documentada des del segle XVI, quan en un document de l'any 1587 es coneix amb el nom de casa de Ca l'Almirall. En una data de principis del segle XVIII (1723?) la família Esteve compra el mas als Almirall. Segons l'Inventari del Patrimoni arquitectònic de la Generalitat de Catalunya (1982), la casa es comprà el segle XVIII als frares agustins del Convent o Casa de Déu de Miralles (al costat de Gelida), desamortitzat posteriorment per la llei de Mendizabal. A la casa hi ha un arbre genealògic fet a partir de la documentació conservada a la família que comença amb Pau Esteve, dit del Pujol, que l'any 1712 es casa amb Maria Esteve, de Ca l'Esteve de la Riera. La casa va passar d'hereu a hereu, conservant el cognom Esteve fins l'any 1913, quan la pubilla Rosa Esteve es casa amb Josep Mestre. La fila d'aquest matrimoni i pubilla de la casa Maria Dolors Mestre Esteve, era la mare de l'actual propietària, Maria Dolors Roig Mestre, casada l'any 1977 amb Valeri Sánchez del Papiol.

Bibliografia

- AA.VV (1982). Sant Llorenç d'Hortons; dins l'Inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya; l'Alt Penedès. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- AJUNTAMENT DE SANT LLORENÇ D'HORTONS (2005). Catàleg de Masies i cases rurals; dins el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Sant Llorenç d'Hortons.
- BOSCH CASADEVALL, Josep Maria (2009). Diccionari de els masies de Sant Llorenç d'Hortons (ss. XVI-XIX), dins Programa de Festa Major de Sant Llorenç d'Hortons de 2009, pàgs. 17 a 23.
- ROVIRA TUBELLA, Ramon (2000). Unes primeres notes sobre les masies de la parròquia de Sant Llorenç d'Hortons. Programa de Festa Major de Gelida o <http://www.gelida.org/SLHortons/2000.htm>

